

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ &
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΕΕΛΠΝΟ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Μέτρα προστασίας από τα κουνούπια

Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης & Παρέμβασης,
Κέντρο Ελέγχου & Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ)

Τα κουνούπια μπορεί να μεταδώσουν με το τσίμπημά τους διάφορα νοσήματα (όπως ελονοσία, λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου):

- αν είναι μολυσμένα**
- ανάλογα με το είδος τους**

Πως μεταδίδεται η ελονοσία

- Κυρίως με τσίμπημα από θηλυκό μολυσμένο κουνούπι του γένους “Ανωφελές”

- Δεν μεταδίδεται άμεσα από άτομο σε άτομο
- Δεν μεταδίδεται μέσω συνήθους κοινωνικής επαφής
- Πιο σπάνια με:
  - μετάγγιση αίματος
  - μεταμόσχευση οργάνων
  - χρήση μολυσμένης σύριγγας ή βελόνας
  - από τη μητέρα στο έμβρυο

Ελονοσία - κουνούπι Ανωφελές

- Συνήθως αποθέτει αυγά:
  - σε καθαρό νερό

**Τσιμπάει από το σούρουπο έως το χάραμα,
καθ' όλη τη διάρκεια της νύχτας**

Πως μεταδίδεται η λοίμωξη από ιό του Δυτικού Νείλου;

- Κυρίως με τσίμπημα από θηλυκό μολυσμένο κουνούπι (συνήθως το “κοινό” κουνούπι του γένους *Culex*)
- Δεν μεταδίδεται άμεσα από άτομο σε άτομο
- Δεν μεταδίδεται μέσω συνήθους κοινωνικής επαφής
- Πιο σπάνια με:
  - μετάγγιση αίματος
  - μεταμόσχευση οργάνων
  - από τη μητέρα στο έμβρυο

Λοίμωξη από ιό Δυτικού Νείλου - κουνούπι *Culex*

- Συνήθως αποθέτει αυγά:
σε νερό πλούσιο σε οργανικό υλικό

**Τσιμπάει από το σούρουπο έως το χάραμα,
καθ' όλη τη διάρκεια της νύχτας**

Αυξημένο κίνδυνο για σοβαρή νόσο από τον ιό του Δυτικού Νείλου έχουν:

- **οι ηλικιωμένοι**
- **όσοι έχουν υποκείμενα προβλήματα υγείας, π.χ.:**
  - ανοσοκατασταλμένοι
  - νεφροπαθείς
  - καρκινοπαθείς
  - διαβητικοί
  - με καρδιαγγειακά νοσήματα
  - με χρόνια νευρολογικά προβλήματα, π.χ. άνοια
  - με χρόνια αναπνευστικά προβλήματα

Όλοι πρέπει να λαμβάνουμε μέτρα:

- για να αποφεύγουμε τα τσιμπήματα των ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ
- για να μειώνουμε τις εστίες που αποθέτουν τα αυγά τους γύρω μας (σπίτι, αυλή)

**Προστασία από τα τσιμπήματα των
ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ**

Μέτρα ατομικής προστασίας

- **Κατάλληλα ρούχα** που καλύπτουν όσο γίνεται περισσότερο το σώμα:
  - μακριά μανίκια και παντελόνια
  - ανοιχτόχρωμα και φαρδιά ρούχα
- **Εντομοαπωθητικά** σε ακάλυπτο δέρμα & επάνω από τα ρούχα:
  - DEET (περιεκτικότητα ανάλογα με την ηλικία και τις οδηγίες χρήσης)
  - Πικαριδίνη/ικαριδίνη
  - IR3535
  - Αιθέρια έλαια ευκαλύπτου

Προσοχή στις οδηγίες χρήσης!

- Όχι επάνω σε ερεθισμένο δέρμα, τραύματα, αμυχές
- Όχι στα μάτια και στο στόμα
- Όχι στα χέρια των παιδιών
- Μετά το αντιηλιακό
- Έγκυες - θηλάζουσες - παιδιά: συμβουλή από το γιατρό τους
- Ξέπλυμα εντομοαπωθητικού με νερό και σαπούνι καθημερινά

Μέτρα ατομικής προστασίας

➤ Κουνουπιέρα

- ιδίως σε βρέφη!

σιγουρευτείτε ότι δεν έχει εγκλωβιστεί κουνούπι στην κουνουπιέρα

➤ Συχνά **λουτρά** καθαριότητας για την απομάκρυνση του ιδρώτα

Μέτρα πρόληψης στο σπίτι

Σήτες σε πόρτες, παράθυρα, φεγγίτες και αεραγωγούς τζακιού

Ανεμιστήρες (ιδίως οροφής) ή κλιματιστικά

Εντομοκτόνα στον αέρα (φιδάκια, ταμπλέτες, αεροζόλ κλπ)

Λαμπτήρες κίτρινου χρώματος για το φωτισμό εξωτερικών χώρων

**Μείωση των εστιών όπου τα
κουνούπια αποθέτουν τα αβγά τους**

Εστίες απόθεσης αβγών κουνουπιών - παραδείγματα

Αγροτικό σύστημα

Περιαστικό
σύστημα

Αστικό
σύστημα

Πρόληψη στο σπίτι

Μέτρα πρόληψης στο σπίτι

- Πολλά από τα κουνούπια γεννιούνται και ζουν:
  - στο μπαλκόνι
  - στις αυλές
  - στα χωράφια μας

- Μπορούμε να μειώσουμε τον πληθυσμό των κουνουπιών:

**μειώνοντας τα σημεία εκείνα
όπου αποθέτουν τα αυγά τους**

Πιθανές εστίες απόθεσης αβγών κουνουπιών

Πηγή: Οικοανάπτυξη ΑΕ

Μέτρα πρόληψης στο σπίτι

Κουρεύουμε τακτικά το γρασίδι, τους θάμνους και τις φυλλωσιές (καταφύγια ενήλικων κουνουπιών)

Ποτίζουμε κατά προτίμηση **το πρωί**

Δεν αφήνουμε να συσσωρεύονται λύματα, νερά αποχέτευσης, απόβλητα

Απομακρύνουμε τα στάσιμα νερά (π.χ. λεκάνες, βάζα, πιατάκια γλαστρών)

Μέτρα πρόληψης στο σπίτι

Αντικαθιστούμε σπασμένους σωλήνες νερού που τρέχουν

Φυλάσσουμε δοχεία νερού (κουβάδες, καρότσια, βαρέλια) που δεν χρησιμοποιούμε: γυρισμένα ανάποδα ή καλυμμένα

Καλύπτουμε ή απομακρύνουμε παλιά λάστιχα που συσσωρεύουν νερό

Καθαρίζουμε τα φύλλα που μαζεύονται στις υδρορροές

Μέτρα πρόληψης στο σπίτι

Καλύπτουμε με **σίτες** τους
αγωγούς εξαερισμού των βόθρων

Αν έχουμε πισίνα ή σιντριβάνι:

θέτουμε κάθε μέρα σε λειτουργία το **φίλτρο καθαρισμού**,
ώστε να απομακρύνουμε αυγά και προνύμφες κουνουπιών

Δίνουμε **κλίση στον κήπο**
για να απομακρύνονται τα νερά

Συνοπτικά - Πώς μπορούμε να αποφεύγουμε /περιορίσουμε τα κουνούπια στο σπίτι

- Με χρήση κουνουπιέρας

- Με χρήση ανεμιστήρων, κλιματιστικών

- Με αντικουνουπικά πλέγματα (σίτες) στα ανοίγματα

- Με απομάκρυνση στάσιμου νερού

- Με κούρεμα γρασιδιού, θάμνων, φυλλωσιών

- Με χρήση εντομοκτόνων στον αέρα (φιδάκια, ταμπλέτες)

- Με χρήση λαμπτήρων κίτρινου χρώματος

Μέτρα πρόληψης στην εργασία

Καθαρίζουμε συχνά και ψεκάζουμε **στάβλους** ζώων και κοτέτσια

Ανανεώνουμε τακτικά **το νερό** σε ποτίστρες ζώων, γούρνες, στέρνες

Καλύπτουμε τις βάρκες ώστε να μην μαζεύουν νερό της βροχής

Πρόληψη στην κοινότητα

Μέτρα πρόληψης στην κοινότητα

- **Καθαρίζουμε τους αγωγούς** ομβρίων υδάτων και τα αρδευτικά κανάλια από ό,τι εμποδίζει την ελεύθερη ροή νερού
  - **Καθαρίζουμε τα αγριόχορτα** και τη βλάστηση από επιφανειακά νερά (ρέματα, κανάλια)
  - **Δεν κάνουμε αλόγιστη χρήση νερού**, κυρίως όταν δεν υπάρχουν κατάλληλοι αποχετευτικοί αγωγοί
  - Στα νεκροταφεία → χρησιμοποιούμε συνθετικά άνθη **όχι ανθοδοχεία με νερό!**
- Προγράμματα καταπολέμησης κουνουπιών

Για περισσότερες πληροφορίες

- www.keelpno.gr
- Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. (τηλ. 210 8899 052) ή
- Κ.ΕΠΙΧ. ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. (τηλ. 210-5212 054)

Ακολουθείστε μας στο Twitter @keelpno_gr